

A Fővárosi Ítéltábla a Satori és Lutter Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt(.....) felperesnek a Dr. Szabó János Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt(.....) alperes ellen bankgarancia megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. november 23-án kelt 2.G.41.254/2011/4. számú ítélet ellen, az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja, azzal, hogy a marasztalás tőke összege 17.450.000 (tizenhétmillió-négyszázötvenezer) forint.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 250.000 (kettőszázötvenezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes 2005. szeptember 26-ánszám alatt szavatossági bankgaranciát bocsátott ki a felperes, mint kedvezményezett javára azvel 2005. január 27-én a helyrajzi számú ingatlanon felépítendő.....építésének tárgyában létrejött szerződésből eredő és azterhelő szavatossági kötelezettségek biztosítására.

A bankgarancia szerint alperes visszavonhatatlan és feltétel nélküli kötelezettséget vállalt arra, hogy a felperes - akit a bankgarancia szerintés mint az üzletvezetéssel megbízott beltag, azaz aügyvezetője és cégvezetője képvisel - első, eredeti példányú, a bankgarancia számára hivatkozó írásbeli felszólítására - melyben a felperes kijelenti, hogy aza felperes írásbeli felszólítása ellenére nem vagy csak részben teljesítette a szerződés szerinti szavatossági kötelezettségeit - öt banki munkanapon belül az alapjogviszony

vizsgálata nélkül alperes vagy más fél által támasztott kifogás vagy vita ellenére fizetést teljesít a felperes javára, legfeljebb 17.450.000 forint összeghatárig. A bankgaranciában szerepelt, hogy az alperes a felperes által cégszerűen aláírt igénybejelentésre teljesít, továbbá, hogy az aláírás igazolása céljából eredeti vagy közjegyző által hitelesített aláírási címpéldányt és hatályos cégkivonatot, vagy más, a képviseleti jogosultság igazolására alkalmas teljes bizonyító erejű magánokiratot vagy közjegyzői okiratot fogad el.

A bankgarancia 2010. szeptember 16. napjáig volt hatályban, ezen időponton túl alperesnek fizetést nem kellett teljesítenie. A szabályszerű igénybejelentés feltétele volt, hogy ahhoz kapcsolódóan a cégszerű aláírást igazoló valamennyi dokumentum a bankgarancia-nyilatkozat végső lejáratáig az alpereshez megérkezzen.

A felperes 2010. szeptember 10-én a bankgaranciát lehívta, a lehívást tartalmazó okiratot a felperes képviselőjekéntésírták alá, ahhoz csatolták felperes cégkivonatát, melynek ésszámú rovata szerint a felperes képviseletére jogosult aa szervezet képviseletére jogosult személyésügyvezetők. A képviselet módja mindkettőjükénél együttes volt. Csatolták továbbáésaláírási címpéldányait, melyeken feltűntetésre került, hogy a lehívási nyilatkozatot aláíró személyek, mint felperesi üzletvezetésre jogosult tagjának anek az ügyvezetői jegyzik a felperest akként, hogy az előírt, előnyomott vagy nyomtatott cégszöveg alá nevüket a társaság egyik ügyvezetőjével vagy egy másik cégvezetőjével együtt az aláírási címpéldányon szereplő módon írják.

Az alperes az igénybejelentésben írt fizetés teljesítését megtagadta, arra hivatkozva, hogy a cégkivonat alapján a felperest aképviseleli. Ebből következően az igénybejelentés akkor tekinthető cégszerűen aláírtnak, ha azon a felperes képviselőjeként avan feltűntetve, s az aláírók aláírási címpéldánnyal igazolják, hogy a képviseletre jogosult-t miként jegyzik.

A felperes 2010. szeptember 17-én kelt levelében az igénybejelentés visszautasítása miatt kifogással élt, előadva, a bankgarancia lehívása az aláírási címpéldánynak megfelelően történt, megalapozatlan a fizetés megtagadása. Hivatkozott arra, alperes a felperes ily módon történő cégjegyzését korábban elfogadta, mint ahogy azt más pénzintézet és hatóság is. Az alperes csak 2010. szeptember 17-én, a bankgarancia hatályának megszűnését követően juttatta el a visszautasításra vonatkozó okiratot, bár azon szeptember 16-i dátum szerepel.

A felek ezt követően egyeztetést folytattak, de az alperes fizetést nem teljesített.

Felperes keresetében kérte az alperes kötelezését - valószínűleg elírás miatt 17.450.000 forint helyett - 17.451.000 forint és a tőke összeg után 2010. szeptember 17. napjától a kifizetésig járó Ptk. 301/A§-a szerint késedelmi kamat és a perköltség megfizetésére.

Hivatkozott a Ptk. 198.§ (1) bekezdésére és 249.§-ára, állítva, a lehívás teljesítésének megtagadása jogellenes volt, alperesnek minden kifogás és vizsgálat mellőzésével teljesíteni kellett volna a kifizetést. Alperes vizsgálata mindössze arra terjedhetett ki, hogy a bejelentésre jogosulttól származik-e. A bank a lehívást aláíró személyek képviseleti jogát vitatta, ez kifogásként értékelendő, melyre alperesnek nem volt lehetősége a bankgarancia-nyilatkozat alapján. Az igénybejelentés egyébként a szavatossági bankgarancia előírásainak megfelelően történt, cégszerűen került aláírásra, ahhoz csatolta a cégkivonatot és az aláírási címpéldányokat. A felperes társasági szerződése rögzíti, a tag jogi személy jellegére tekintettel a képviseletet a jogi személy beltág üzletvezetésre kijelölt szervezeti képviselői, ügyvezetői és cégvezetői útján látja el, mely rendelkezés megegyezik a Gt. 94.§ (3) bekezdésében írtakkal. Az aláírási címpéldány a társasági szerződésben foglaltaknak megfelelően rögzíti a cégjegyzés módját, ezzel egyezően történt az igénybejelentés aláírása.

Alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Előadta, a megbízójával kötött megbízási szerződés és a bankgarancia-nyilatkozat alapján jogosult és köteles volt a nyilatkozatba foglalt okiratok vizsgálata és az aláíró képviseleti jogosultságának vizsgálata is. A teljesítést alperes a bankgarancia-nyilatkozatban foglaltak vizsgálata alapján tagadta meg. A jogosultnak cégszerűen aláírt igénybejelentést kellett benyújtania hiteles cégkivonat és aláírási címpéldány mellett. Alperes elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az igénybejelentést a cégkivonat szerint képviseleti joggal felruházott személyek írták-e alá, illetve, hogy az aláírási címpéldányok megfelelnek-e a cégkivonat szerintieknek. A lehíváson szereplő aláírás-képek egyeznek-e az aláírási címpéldányon szereplőkkel. A Gt. 109.§ (3) bekezdése és a cégkivonat szerint a felperes képviseletére kizárólag annak beltágja ajogosult, a lehíváson szereplő felperesi aláírás nem felelt meg a cégkivonatnak. azt az aláírók nem a szervezeti képviselőiként írták alá, hanem úgy, mintha maguk lettek volna felperes beltágjai. Az aláírási címpéldány nem felelt meg a cégjegyzék közhiteles adatainak, fizetési akadály volt még az is - bár erre a fizetés megtagadásának oka közt alperes nem hivatkozott -aláírási címpéldányán és a cégkivonaton a nevezett anyja neve eltért egymástól.

Az elsőfokú bíróság a 2011. november 23-án kelt 2.G.41.254/2011/4. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 17.451.000 forintot és ezen összeg után 2010. szeptember 17. napjától a kifizetésig

a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-al növelt összegének megfelelő mértékű kamatot, valamint 1.625.000 forint perköltséget.

A határozat indokolásában a Ptk. 249.§-a felhívása mellett hivatkozott arra, a perbeli bankgarancia II. pontja szerint fizetési feltételként a felperesnek alpereshez beérkező írásbeli fizetési felszólítását szabták, melyben felperes úgy nyilatkozik, hogy alperes megbízója a felperes írásbeli felszólítása ellenére nem, vagy csak részben teljesítette szerződés szerinti szavatossági kötelezettségeit. Fizetési felszólítás volt egyrészt a Ptk. 249.§-a szerinti feltétel, másrészt a felszólításnak a kedvezményezettől kellett származnia. A két feltétel megvalósulása esetén a banknak fizetnie kellett. A bankgarancia-nyilatkozat előírta utóbbi körülmény igazolását, alperes a teljesítést a felperes által cégszerűen aláírt igénybejelentéshez kötötte. Az aláírás igazolása céljából pedig aláírási címpéldányt és hatályos cégkivonatot vagy más, a képviseleti jogosultságot igazoló magán-, vagy közokiratot kellett csatolni. A cégszerű aláírás kikötése azt jelenti, hogy a cégjegyzésre a cég írásbeli képviseletére jogosult személynek kell aláírnia a fizetési felszólítást, mely a fizetési kötelezettség feltétele. A lehívás ebben az esetben tekinthető a kedvezményezett gazdasági társaság joghatályos nyilatkozatának. Az elsőfokú bíróság a 2006. évi IV. törvény (Gt.) 108.§ (1) és 109.§, 94.§ (3) bekezdése és 96.§-a felhívása mellett kifejtette, a felperes képviselője a beltagja, avolt. Amint felperes beltagja az üzletvezetést az általa kijelölt természetes személy útján volt köteles ellátni. A kijelölésről a felperes társasági szerződése rendelkezett, mely szerint aaz üzletvezetésre a saját szervezeti képviseletére jogosult ügyvezetőit és cégvezetőit jelölte ki. A Gt. 96.§-a szerint a társaság törvényes képviselői az üzletvezetésre jogosult tagok, akik a cégjegyzési jogukat a társasági szerződésben foglaltak szerint gyakorolják. A felperes képviseletéről és a cégjegyzésről a felperesi társasági szerződés VIII. pontja rendelkezett, e szerint a felperest atag képviselheti, mivel a képviselettel megbízott tag jogi személy, a képviseletet a jogi személy beltag üzletvezetésre kijelölt képviselője útján látja el. Ennek megfelelően felperes cégjegyzése oly módon történik, hogy aügyvezetője a nevét egy másik ügyvezetővel vagy a cégvezetővel együtt a felperes előnyomott, nyomtatott vagy előírt cégneve alá írja. Felperes cégjegyzésére jogosult személyek tehát amindenkori ügyvezetői és cégvezetői voltak. A társasági szerződésnek megfelelően kerültek kiállításra a bankgaranciát a felperes képviseletében lehívó természetes személyek aláírási címpéldányai. Az alperes fizetési kötelezettségét előíró fizetési felszólítást aláíró, együttes cégjegyzésre jogosult és, a felperes előnyomtatott neve feltüntetése melletti aláírása cégszerű aláírás volt, így alperes nem volt jogosult a fizetés megtagadására. Amennyiben alperes az általa megkövetelt aláírási címpéldány és cégkivonat ellenére bizonytalan volt abban, a bankgaranciát a kedvezményezett hívta le, figyelemmel kellett volna lennie a saját maga által kiállított szavatossági bankgarancia szövegére, melynek I. pontja tartalmazta, a felperes képviselőjeként nem a-t, hanem két természetes személyt, mint üzletvezetéssel megbízott beltagot kell tekinteni, azzal, hogy azok aügyvezetői és cégvezetői. A bankgarancia szövege, az aláírási

címpéldány, és a bankgarancia szövegének megfelelően figyelembe vett cégkivonat kellően bizonyítja, hogy az igénybejelentés cégszerűen került aláírásra. Felperes azon utólag felhozott indokra, hogyanyjának neve az aláírási címpéldányon és a cégkivonatban részben eltér egymástól, alappal nem hivatkozhatott, ezen indok a fizetés megtagadásának okaként az igénybejelentés visszautasításában nem szerepelt, ezen túl pedig a részleges eltérés az aláírók személyének azonosítását nem akadályozta.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 199.§ és 249.§-ai mellett a Ptk. 300.§ (1) és 313.§-a felhívása mellett kötelezte alperest 17.451.000 forint, a Ptk. 298.§ b) pontja és 301.§, valamint 301/A§ felhívása mellett késedelmi kamat, továbbá a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (1) bekezdése, (2) bekezdés a) és b) pontja, és a (6) bekezdés felhívása mellett perköltség megfizetésére. Az elsőfokú bíróság a felperes által lerótt 900.000 forint eljárási illeték és 750.000 forint mérsékelt ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte alperest, a mérséklésre azért került sor, mert a per az első tárgyaláson okirati bizonyítás alapján befejeződött, így alperes jogi képviselője által a pertárgyérték alapján meghatározandó ügyvédi munkadíjjal arányos munka kifejtésére nem kerülhetett sor.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést. Az első fokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Előadta, az ítélet megalapozatlan, a bankgarancia feltételek vizsgálatára jogosult volt, illetve köteles is. A bankgarancia-nyilatkozat III. pontja szerint felperesnek a cégszerűen aláírt lehívási nyilatkozat mellé csatolnia kellett hatályos cégkivonatát és az aláírók közjegyzői hitelesítéssel ellátott aláírási címpéldányát. A lehívási nyilatkozat cégszerű aláírásának ellenőrzésére kizárólag a közhiteles cégkivonat az irányadó, alperes nem vizsgálhatja a jogosult társasági szerződésében foglaltakat, másrészt a cégkivonat tartalma nem térhet el a társasági szerződésben foglaltaktól, továbbá az aláírási címpéldánynak meg kell felelnie a cégkivonatban feltüntetett adatoknak. Nem vitás, a jelen esetben aképviselőre kizárólag a beltagvolt jogosult, mely képviselőt a felperes cégkivonatában is feltüntetett személyek útján gyakorolta. A felperes cégkivonatánakpontjai a társaság képviselőjeként a tartalmazták, míg képviselőt nevében eljáró természetes személyeket csak, mint a szervezeti képviselőre jogosult személyeket tünteti fel. Ebből következően a által kijelölt személyek nem közvetlenül, hanem csak mint a képviselő személyek látják el a képviselőt. A garancialehíváson szereplő cégjegyzés - a cégkivonat adataival ellentétesen - azt a látszatot kelti, mintha az aláírók maguk lennének a beltagjai és a képviselői joguk közvetlen lenne. A beltag közvetlen és a jogi személy beltag által kijelölt képviselőt, a nevében ellátó személyek cégkivonatban is eltérően feltüntetett képviselői joga közti különbséget a cégszerű aláírásnál is fel kell tüntetni.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását és az alperes perköltségben marasztalását kérte.

(Tárgyalás tartását is kérte, de mivel ezen kérelme a 16.Gf.40.095/2012/4. számú végzésben írt határidőn túl érkezett, nem volt figyelembe veendő.)

Kifejtette, tévesen hivatkozott alperes arra, hogy kizárólag a közhiteles cégkivonat irányadó, a 2006. évi V. törvény hatályba lépésével egyidejűleg módosult a cégkivonat tartalma is, hatályon kívül helyezésre került a 8/1998. (V.23.) IM rendelet, egyúttal hatályba lépett a jelenleg is hatályos 21/2006. (V.18.) IM rendelet. A korábbi rendelet még tartalmazta a 12. rovatot, mely a képviselet módját részletezte szöveges formában. A 13. rovatban meg kellett jelölni, hogy adott cégjegyzésre jogosult képviselő képviseleti joga önálló vagy együttes. A 2006. július 1-jén hatályba lépett IM rendeletben a 13. rovatban változatlanul szerepel, hogy együttes vagy önálló adott képviselő cégjegyzési joga, azonban a 12. rovat már nem szerepel, így a cégjegyzés pontos részletei a cégkivonat vagy cégmásolat alapján már nem állapíthatók meg. A változás eredményeként pusztán a cégkivonatból nem minden esetben állapítható meg több együttes aláírásra jogosult képviselő esetén, hogy milyen módon jogosultak - azaz mely személyek - együttes aláírásra, ehhez a társasági szerződést is meg kell tekinteni, mely továbbra is részletesen tartalmazza ezen szabályokat. A nyilvánosság és a közhitelesség nem a cégkivonathoz, hanem a cégnyilvántartáshoz kapcsolódik, annak részét képezi a cégjegyzék, valamint a cégjegyzékben szereplő adatok igazolására szolgáló iratok, melyek nyilvánosak és közhitelesek. A cégkivonat a közhiteles és teljes körűen nyilvános cégnyilvántartás pusztán egy részének, a cégjegyzéknek a fennálló adatait tanúsítja hitelesen. 2006. július 1. napjától a cégkivonat már nem tartalmazza többek közt a 12. rovatot. A képviselet módjának pontos tartalmát alperes kizárólag a cégnyilvántartásba ingyenesen betekintve tudta volna megállapítani, a cégnyilvántartás részét képező társasági szerződés alapján.

Utalt továbbá arra, a felperes perbeli időpontban hatályos, a keresetlevélhez mellékként csatolt társasági szerződése VIII. fejezet 2. pontja akként rendelkezik, a cégjegyzésre jogosultak a társaságot akként jegyzik, hogy az előírt, előnyomott vagy nyomtatott cégszöveg alá nevüket a társaság egy ügyvezetőjével vagy egy másik cégvezetőjével írják. A keresethez csatolt aláírási címpéldányok szó szerint ezen képviseleti módot tartalmazzák és a kérdéses lehívó levél 2010. szeptember 10-én pontosan ekként került aláírásra. Alperesi állítással tehát ellentétesen - a felperes által követett gyakorlattal összhangban - a közhiteles cégnyilvántartás részét képező társasági szerződéssel és az aláírási címpéldánnyal egyezően került aláírásra a lehívó nyilatkozat. Alperestől, mint bankgaranciát üzletszerűen nyújtó és teljesítő részvénytársaságtól, elvárható lett volna, hogy egyébként az ingyenes cégnyilvántartásban ellenőrizze az aláírások megfelelőségét.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytállóak voltak a jogi következtetései is, azokkal a Fővárosi Ítéltábla is egyetértett.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat emeli ki:

A Ptk. 249.§-a szerint a bank kötelezettséget vállalhat arra, hogy meghatározott feltételek - így különösen bizonyos esemény beállta vagy elmaradása, illetőleg okmányok benyújtása - esetében és határidőn belül a kedvezményezettnek a megállapított összeghatárig fizetést fog teljesíteni.

A bankgaranciát vállaló pénzüintézetnek a garancianyújtás előtt tisztáznia kell a kedvezményezett személyét, a bankgaranciát csak az abban kedvezményezettként megjelölt érvényesítheti, az ott meghatározott terjedelemben és határidőn belül. A bankgarancia lényegében önálló kötelezettségvállalást jelent, a garantáló bank és a kedvezményezett között. A banki kötelezettség tartalma nem az alapköveteléshez, hanem a garantáló bank által szabott feltételekhez igazodik. A bankgarancia kötelezettje általában ésszerű gondossággal köteles vizsgálni, hogy az igénybejelentés és a benyújtott okmányok külső megjelenésük alapján megfelelnek-e a bankgarancia feltételeinek, azok valóságtartalmát nem vizsgálhatja.

A 2006. évi IV. törvény (Gt.) 21.§ (1) bekezdése értelmében a gazdasági társaság ügyvezetését - a gazdasági társaságok egyes formáira vonatkozó rendelkezések szerint - a társaság vezető tisztségviselői vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület látja el.

A 24. § (1) bekezdése szerint, ha a társasági szerződés másként nem rendelkezik, a vezető tisztségviselőket határozott időre, de legfeljebb öt évre kell megválasztani, illetve a társasági szerződésben kijelölni.

A jogosultságot illetően a Gt. 108.§ (3) bekezdésének utaló része folytán a betéti társaságokra nézve is alkalmazandó Gt. 94.§ (2) bekezdése szerint, a társasági szerződésben a tagok az üzletvezetéssel egy vagy több tagot is megbízhatnak; ebben az esetben a többi tag üzletvezetésre nem jogosult.

A (3) bekezdés akként rendelkezik, a társaság jogi személy tagja az üzletvezetést az általa kijelölt természetes személy útján látja el. Ilyen esetben a vezető tisztségviselőkre vonatkozó személyi előírásokat a jogi személy tag képviselőjére kell alkalmazni.

A Gt. 96.§-a azt is kimondja, a társaság törvényes képviselői az üzletvezetésre jogosult tagok, akik a cégjegyzési jogukat a társasági szerződésben foglaltak szerint gyakorolják.

A képviseletre vonatkozóan a felperes társasági szerződésének VIII. pontja értelmében a felperest atag képviseli, a képviselettel megbízott tag jogi személy, a képviseletet a jogi személy beltag üzletvezetésre kijelölt képviselői útján látják el. A cégjegyzés pedig oly módon történik, hogy aügyvezetője a nevét egy másik ügyvezetővel vagy a cégvezetővel együtt a felperes előnyomott, nyomtatott vagy előírt cégneve alá írja.

A fentiek figyelembe vételével az alperes fizetési kötelezettségét megalapozó írásbeli fizetési felszólítást aláíróésegyüttesen jogosultak voltak a felperes cégjegyzésére, személyüket felperes cégjegyzéke, s a hatályos cégek kivonata is ekként feltünteti, ezért önmagában az a körülmény, hogy az okiraton (lehíváson) nem szerepelt a beltag jogi személy megjelölése, az aláírást nem tette érvénytelenné, jogszerűtlenné. Az elsőfokú bíróság egyebekben helytállóan hivatkozott arra is, az alperes által a fizetés megtagadásának okaként utólag felhozott körülmények részben nem vehetőek figyelembe, részint alaptalanok voltak.

Mindezekre tekintette a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - lényegében helyes indokaira tekintettel - a Pp. 253.§ (2) bekezdése és a Pp. 254.§ (3) bekezdés második fordulata alapján helybenhagyta.

A fellebbezés megalapozatlan volt, ezért a Pp. 239.§-a és a 78.§ (1) bekezdése alapján az eredménytelenül fellebbező alperes a fellebbezéssel kapcsolatos költségeit maga viseli, s köteles a felperesnek a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló, mérlegeléssel megállapított mérsékelt ügyvédi munkadíjat, mint másodfokú perköltséget megfizetni.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A § f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2012. november 8.

. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana
írnok